

La 67-a Kongreso de Kristana Esperantista Ligo Internacia (Zeblico, 7.-14.8.2017)

Oldřich Arnošt Fischer kaj Gabriella Stier

Prelego por Esperantista Klubo Brno, filia societo de Ĉeĥa Esperanto-Asocio,
la 20-an de septembro 2017

Kristana Esperantista Ligo Internacia (KELI) estas kristana societo, kiu estis fondita en la jaro 1911. Celo de KELI estas krei efikajn kontaktojn inter kristanoj el diversaj landoj kaj per Esperanto diskonigi la Evangelion pri Jesuo Kristo. Oficiala organo de KELI estas dumonata revuo Dia Regno, kiu estis fondita en la jaro 1908 (ISSN 0167-9554).

La 67-a Kongreso de KELI okazis en germana urbeto Zeblico (germane: Zöblitz) ekde la 7-an ĝis la 14-an de aŭgusto 2017. En kongresejo, eklezia eduka centro Hüttstattmühle (Hüttstattmühle gGmbH, OT Ansprung, Hüttstattweg 7, DE-09496 Marienberg, Germanio, info@huemue.de, www.huemue.de) 26 kredantaj esperantistoj el 8 eŭropaj landoj (Aŭstrio, Ĉeĥa Respubliko, Estonio, Francio, Germanio, Hungario, Rumanio kaj Svedio) renkotiĝis, por ke kune preĝi, ĥore kanti, prelegi, lerni kaj diskuti pri la temo „Fruktoj de reformacio“.

Ni estis malmultaj, la etoso estis familia.

Albrecht Kronenberger eĉ donacis al ĉiuj partoprenantoj libron „Kantu. kristanaj kaj nereligiaj kantoj en Esperanto“, kiu enhavas kolekton de kantoj, inter kiuj la plej multaj estis komponitaj de li.

La 8-an de aŭgusto 2017 post matenmanĝo, komuna kantado kaj diservo, kiun gvidis Václav Pospíšil, prezidanto de KELI Philippe Cousson oficiale inaŭguris la Kongreson kaj prelegis pri eklezia reformacio. Li rememorigis signifon de reformistoj John Wycliffe (1320-1384), Martin Luther (1483-1546), John Wesley (1703-1791), Mary Jones (1784-1864) k.a.

Siegfried Krüger prelegis pri „Fruktoj de reformacio“ uzante bildojn de germana pentristo Lucas Cranach la Pli Aĝa (1472-1553).

Posttagmeze la partoprenantoj kun ega intereso aŭskultis prelegon de Endel Ojasild „Reformacio en Estonio“.

Dum interkonata vespero Ágnes Ráczkevy-Eötvös parolis pri ventumilo, kiu povas aŭ enkonduki en ĉambron novan, freŝan aeron aŭ nur kirligas malnovan, eluzitan, preskaŭ senoksigenan aeron. Ĉu ni vere enkondukas en nian komunumon freŝan aeron aŭ nur kirligas malfreŝan aeron? Ni kantis la kanton numero 153 (el la kantareto Adoru) kun vorto de lasta strofo: „Formortas mondaj imperioj, sed Via regno kreskos plu. Al Vi sin cedos dinastioj, Venkinto estos Vi, Jesu’!“

Merkrede, la 9-an de aŭgusto, ni faris tuttagan ekskurson en la urbon Dresdeno. Tie nin akompanis loka esperantisto sinjoro Hofmann, membro de Esperanto-Asocio Verein Saksa Svisio, r. a., kiu montris al ni novan sinagogon kaj Malnovan urbon.

Dresdeno (luzacsorabe: Drježdžany, germane: Dresden) havas pli ol 530 miloj da loĝantoj. Dum la dua mondmilito, en la tagoj 13-a-15-a de februaro 1945, anglousonanoj la urbon bombis (la 14-a de februaro ili erare bombis ankaŭ Pragon. Tiam 60 % da Dresdeno estis neniigita.

Ni trarigardis Preĝejon de Virgulino Maria (Frauenkirche) kaj Katedralon de la Plejsankta Triunuo, nomata Hofkirche (Katholische Hofkirche der heiligsten Dreifaltigkeit), povis admiri belajn barokajn konstruaĵojn.

Petr Chrdle donacis al sinjoro Hofmann libron pri Preĝejo de Virgulino Maria. La libron de Jürgen Helfricht (ge: „Die Dresden Frauenkirche“) esperantigis Philippe Benoît kaj eldonis Petr Chrdle en sia eldonejo KAVA-PECH sub la nomo „La Dresdena Sinjorina Preĝejo“.

Drezdeno estas signifa esperantista centro kun agema esperantistaro. En la jaro 1908 la urbo estis gastiganto de la 4-a Universala Kongreso de Esperanto, en kiu partoprenis 1368 kongresanoj el 40 landoj. En la sudorienta urboparto Leuben situas Zamenhofstraße. En la urbo funkcias Saksia Esperanta Biblioteko.

En la Katedralo estas enkriptigitaj katolikaj princoj kaj reĝoj de la gento Wettin. En speciala ujo troviĝas koro de saksia princo kaj pola reĝo Aŭgusto la 2-a la Forta, kies korpo ripozas en Krakovio (Pollando).

En Zwinger troviĝas Galerio Maljunaj Majstroj (Gemäldegalerie Alte Meister), Porcelana Kolekto (Porzellansammlung) kaj Matematika-Fizikala Salono (Mathematisch-Physikalischer Salon).

Saksio apartenis al socialisma parto de Germanio, tial en Drezdeno oni povas trovi eksan kulturen domon kun fasado en stilo de socialisma realismo. Sed germana loĝantaro ne tiel multe fumas, kiel loĝantoj de aliaj post-socialismaj landoj (ekz. Ĉeĥa Respubliko, Slovakio, Pollando, Hungario, Rumanio).

En varma tago estis agrabla promenveturo sur bordo de la ŝipo Leipzig sur Elbo. Ĵaŭde, la 10-an de aŭgusto, okazis Jarkunveno de KELI.

Posttagmeze Bengt Olof Åradsson prelegis pri homonimoj kaj Petr Chrdle prezentis novajn librojn. Vespere ni danke al Philippe Cousson povis ekscii multe pri protestantismo(j).

Prelegoj kontinuus ankaŭ vendrede. Interesa estis la prelego de Ágnes Ráczkevy-Eötvös pri „Testamento de Luther“. Bengt Olof Åradsson klarigis al ni teorion de homaranismo de Zamenhof. Posttagmeze Petr Chrdle prelegis pri Reformacio en Bohemio kaj Moravio ekde la 14-a jarcento. Mia prelego „Mulieris Dignitatem“ („Pri Digneco de Virino“) temis pri encikliko de papo Sankta Johano Paŭlo la 2-a el la jaro 1988. Rezulto de la prelego estis arda diskuto, dum kiu Albrecht Kronenberger proponis uzi la temon por iu venonta kongreso de KELI.

Sabate, la 12-an de aŭgusto, antaŭtagmeze prelegis Gabriella Stier pri ekslibrisoj. Dum ŝia prelego, kiu al ĉiuj plaĉis, estis prezentitaj ekslibrisoj el kolekto de Julio Stier.

Posttagmeze ni sub la gvido de pastoro Wolfram Rohloff faris duontagan ekskurson. Ni komencis en vilaĝo Pobershau, en la galerio „Die Hütte“, kie troviĝas interesa ekspozicio de lignaj statuetoj. La aŭtoro Gottfried Reichel (nask. en la jaro 1925 in Pobershau) dum la dua mondmilito devis batali en Pollando kaj Hungario. Kiel militkaptito li travivis la jarojn 1946-1948 en Grandbritio. Post reveno li okupiĝis pri skulptado el tilia ligno. Li kreis pli ol 400 stauetoj, precipe laŭ bibliaj motivoj. Tial li dum la jaroj 1949-1989 estis strikte observita de orientgermanaj socialismaj kaŝpolicanoj (STASI). En la jaro 1951 li edziĝis, havis tri infanojn. Lia edzino forpasis en la jaro 1994. Al mi precipe plaĉis lia statuaro „Adoro de Ora Bovido“. Krom bibliaj motivoj Gottfried Reichel dokumentis situacion en varsovia getto. Li skulptis judojn, kiuj tie devis loĝi, laŭ fotografaĵoj, kiujn alportis germanaj soldatoj.

Post vizito de la galerio Wolfram Rohloff montris al ni belecon de Ercmontaro. Ni komencis sur la monteto Katzenstein (altitudo 713 m), de kie ni iris piede. Ni revenis vespere. Ravis min la bela Ercmontaro, la montetoj kaj valoj inter kiuj estis videblaj etaj vilaĝaj setlejoj, ventaj mueliloj, arbaroj, kampoj kun riĉaj floro kaj faŭno.

Dimanĉe ni partoprenis en ekumena diservo en evangelika-luterana preĝejo en Zeblico. Wolfram Rohloff kaj Philippe Cousson prelegis. Agrabla estis renkontiĝo kun lokaj paroĥanoj antaŭ la preĝejo. Posttagmeze ni vizitis lokan Muzeon de la Patrujo (Heimattmuseum). Specialaĵo de la regiono estas mineralo, kiun en la jaro 1823 germana natursciencisto Alexander von Humboldt nomigis serpentinito, „serpenta ŝtono“ (germane: Schlangenstein, ĉeĥe: hadec), La mineralo estas grisa aŭ nigra, taŭga pur skulptado. Krom tio ĝi akumulas varmecon. Sciante la mineralon el Serpentinita Stepo apud Mohelno en Ĉeĥa Respubliko, kie estas natura rezervejo de varmamanta faŭno kaj floro, mi demandis, ĉu ankaŭ en ĉirkaŭaĵo de Zeblico troviĝas varmamanta floro. La respondo estis „jes“. Sur herbejoj kreskas multe da plantoj el la familio Daucaceae. Tial mi povas ekspliki, kial mi en montaro povis foti (apud nia kongresejo en Hüttstattmühle) varmamantaj papilion *Papilio machaon*, kies raŭpoj evoluas sur la plantoj de la familio Daucaceae, ekz. sur karoto. Simple dirite: ekzistas la ĉeno „serpentinito – varmamantaj plantoj – varmamanta papilio“.

El la muzeo ni denove iris en la preĝejon, por ke aŭskulti koncerton de sinjorino Elisabeth Rohloff (soprano) kaj Ernst Leutze (orgeno).

Post la koncerto okazis adiaŭa vespero en ĝardeno de pastora domo en Zeblico.

Referencoj

- AŬTORA KOLEKTIVO (1993): Bible. Pismo svatě Starého a Nového zákona (včetně deuterokanonických knih). Ekumenický překlad. 3-a eldono, Český Těšín, Česká biblická společnost, 283 paĝoj. [Biblio. La Malnova kaj Nova Testamento kun la Duakanonaj Libroj; ĉeĥe]
- AŬTORA KOLEKTIVO (2006): Biblio. La Malnova Testamento tradukita de Ludoviko Lazaro Zamenhof kun la Duakanonaj Libroj tradukitaj de Gerrit Berveling. La Nova Testamento tradukita de la Brita Komitato (John Cyprian Rust, B. John Beveridge, C.G. Wilkinson). 1-a eldono, IKUE kaj KELI, Dobřichovice, Kava-Pech, 1375 paĝoj. [esperantlingve]
- COUSSON, P. (2017): Protestantismoj. Dia Regno, 1: 12-15.
- FILIP, J. & FILIP, K. (1948): Kantareto. Ĉeĥoslovakaj popolaj kantoj esperantigitaj de Jan Filip kaj Karel Filip. 2-a eldono. Prago, František Buhr, 44 paĝoj.
- GITT, W. (2009): Kiu estas la Kreinto? 1-a eld. Wienhausen, Die Bruderhand e. V., 7 paĝoj.
- GITT, W. (2009): Kripo, Kruco kaj Krono. 1-a eld. Wienhausen, Die Bruderhand e. V., 7 paĝoj.
- GITT, W. (2010): La bibliaj mirakloj. 1-a eld. Wienhausen, Die Bruderhand e. V., 9 paĝoj.
- IKUE & KELI 2001: Adoru, Ekumena Diserva Libro, 1-a eld., Ponto, CIP-Titelaufnahme der Deutsche Bibliothek, 1422 paĝoj. ISBN 3-9803793-5-3.
- KARHAN, J. (2016): J.A. Komenius – L.L. Zamenhof. La vojo al harmonio. 3-a eld., Dobřichovice, Kava-Pech, 62 paĝoj. – ISBN 978-80-87169-73-5.
- KRONENBERGER, A. (2017): Kantu. Kristanaj kaj nereligiaj kantoj en Esperanto. 1-a eld., Meßkirche, Eldonejo Gmeiner, 366 paĝoj. – ISBN 978-3-8392-2191-4. [esperantlingve]
- OŠLAK, V. (2014): Bona homo. 1-a eld. Wienhausen, Die Bruderhand e. V., 7 paĝoj.
- PAHLS, W. (2010): La plej grava decido en nia vivo. 1-a eld. Wienhausen, Die Bruderhand e. V., 7 paĝoj.

<p>Kongresejo Hüttstattmühle</p> 	<p>Partoprenantoj de la 67-a Kongreso de KELI</p> 	<p>Endel Ojasild prelegas pri reformacio en Estonio</p> 	<p>Philippe Cousson, estro de KELI, prelegas pri reformacio</p>
<p>Ágnes Ráczkevy-Eötvös: Testamento de Luther</p> 	<p>Bengt Olof Åradsson: Teorio de homarismo</p> 	<p>Gabriella Stier prelegas pri ekslibrisoj</p> 	<p>Petr Chrdle: Reformacio en Bohemio kaj Moravio ekde la 14-a jarcento (antaŭloj de Johano Hus)</p>
<p>Oldřich A. Fischer: Mulleris dignitatem</p> 	<p>En Drezdno nin akompanis s-ro Hofmann.</p> 	<p>Sinagogo en Drezdno</p> 	<p>Anĝelo sur turo de unu el palacoj</p>
<p>Kajo de Elbo</p> 	<p>Barokaj palacoj sur kajo de Elbo</p> 	<p>Mainova urbo</p> 	<p>Kanalo en Drezdno</p>
<p>Riparita Preĝejo de Virgulino Maria (Frauenkirche)</p> 	<p>Statuo de Martin Luther</p> 	<p>Fasado de kultura domo el socialisma epoko</p> 	<p>Zwinger</p>
<p>Rezideja Kastelo</p> 	<p>Saksia Ŝtata Opero en Drezdno</p> 	<p>Sipo Leipzig</p> 	<p>Manĝejo en kongresejo Hüttstattmühle</p>

<p>Ĝoja kantado</p> 	<p>Norbert Südländ</p> 	<p>Albrecht Kronenberger: Kantaro Kantu (2017)</p> 	<p>Libroservo</p>
<p>Gottfried Reichel: Adoro de Ora bovido (Poberschau)</p> 	<p>Papilio machaon</p> 	<p>Serpentinito, la mineralo, kiu akumulas varmecon</p> 	<p>Limako Arion rufus – rara nigra aberacio</p>
<p>Preĝejo en Zeblico (modelo)</p> 	<p>Predikejo</p> 	<p>Orgeno de preĝejo en Zeblico</p> 	<p>Orgenisto Ernst Leutze, sopranistino Elizabeth Rohloff kaj pastoro Wolfram Rohloff post koncerto</p>
<p>Antaŭ la preĝejo</p> 	<p>Adiaŭa vespero</p> 	<p>Wolfram Rohloff bakas kolbasojn</p> 	<p>Christanne Karbe kaj Samuel Gaillard</p>